# DZIENNIK POLSKI

ORGAN STRONNICTWA POLSKIEJ DEMOKRACJI

Nr.666 CZWARTEK 27.KWIETNIA 1944 r. ROK V.


## NALOTY NIE ZMNIEJSZAJĄ SWEJ SIŁY.

We wtorek w dzień przeszło tysiąc amerykańskich bombowców dokonało serii ataków na Pas de Calais, Nancy, Dijon i inne obiekty we Francji. Naloty objęły również półn. zachodnie Niemcy. Zniszczono 35 niem.samolotów. Ciągłe bombardowanie Francji zdezorganizowało - jak donosi Szwajcaria - cały francuski system kolejowy. W poprzedzającą noc nader silne formacje sprzymierzonych - zbombardowały Karlsruhe, Monachium i Düsseldorf. Zrzucono 500.000 bomb zapalających - prócz kruszących. Lotnicy stwierdzają, że - wybuchły olbrzymie pożary n.p. w Monachium - kilka kilometrów kwadr.miasta było jednym pasmem płomieni. Nie wróciło 30 samolotów. Wczoraj w dzień 1.000 bombowców USA uderzyło na przemysł lotniczy w Brunszwiku, popołudniu bombardowano lotniska we Francji ; brak jeszcze szczegółów nalotów. W nocy - Moskity atakowały Kolonię bez strat. Londyn ogłosił szczegóły poniedziałkowego nalotu na Friedrichshafen i Monachium, w czasie którego zestrzelono 103 niem.samoloty. Straty amerykańskie wyniosły 55 maszyn.

Na południu lotnictwo aliantów dokonało we wtorek 2.000 lotów, bombardując -- obiekty w Rumunii, Jugosławii i Włoszech. - Wczoraj w ciągu 1.400 lotów zbombardowano - fabryki samolotów w Turynie oraz komunikację w Parmie i Ferrarze. Za dwa dni zniszczono 43 maszyny niem.tracąc 30 własnych.-

## INNE FRONTY.

WSCHOD. - Moskwa piąty raz z rzędu - głosi : na całym froncie żadnych zmian, - w rej.Dubna odparto niem.kontrataki, w rej. Stanisławowa Rosjanie przeszli do przeciw-uderzeń. Sebastopol jest bez przerwy bombardowany, jest to przygotowanie do ostatecznego szturmu. O.K.W. doniosło wczoraj o - rozpoczęciu przez Rosjan wielkiej ofenzywy w dolnym biegu Dniestru, Moskwa milczy do - tychczas na ten temat.

DALEKI WSCHOD. - Desant amerykański - na N.Gwinei zdobył lotnisko Tadża koło Aitape oraz dotarł do Sopron. Sprzymierzeni oddaleni są od Madang tylko o 6 km. Kontr-uderzenie japońskie odrzucono z wielkimi - stratami wroga.

## SPRAWY POLSKIE.

Londyn ogłosił wczoraj we wszystkich językach komunikat o wielkiej działalności polskiej Armii Krajowej w pasie przyfrontowym na Wschodzie. Podano kilka szczegółów - jak wysadzenie mostu kolejowego na Wisłoku i przepustów kolejowych oraz pociągów reparacyjnych koło Jarosławia, jak również - kilka pociągów transportowych z ludźmi i - materiałem koło Sanoka. Akcja ta zahamowała ruch na kilka dni i przerwała niemieckie dostawy na front w najkrytyczniejszych momentach.

Minister obrony narodowej gen.Kukiel - ogłosił oficjalnie, że w Szkocji odbyła się rozprawa przeciwko 21 żołnierzom Armii Polskiej, pochodzenia żydowskiego, oskarżonych - o dezercję. Siedmiu zostało skazanych na - jeden rok więzienia, reszta na 1 - 3 lat. - Mimo, że zwykle sądy polowe odbywają swe - rozprawy tajnie, na tę ostatnią zaproszono - przedstawicieli żydostwa polskiego. Uczestniczyli więc w rozprawie członkowie Rady - Narodowej Schwarzbart i Scherer oraz członek zarządu Związku Żydów Polskich Reiss.- Dziewięciu oskarżonych oświadczyło gotowość powrotu do szeregów, co naturalnie umorzyło przeciw nim dochodzenia sądowe. Przed sądem stawali tylko ci, którzy nie chcieli - wrócić do szeregów. Oskarżeni mieli obrońcę Żyda, oficera wojsk polskich i prawnika - zarazem. Dowódca dywizji ma prawo odrodzenia kary do czasu demobilizacji, pod warunkiem, iż będą się dobrze sprawowali. Sąd - ten odbył się po ostrzeżeniu, wydanym w --- związku z przejściem 207 Żydów do armii - brytyjskiej. Wtedy zezwolono im na to w - drodze wyjątku, ale równocześnie dowództwo - angielskie oświadczyło, że nie przyjmie większej ludzi, którzy własnowolnie opuszczają - armię polską. Ostatnio 37 Żydów dostało - stopnie oficerskie, co znacznie przewyższa - procentowo stosunek Żydów służących w armii. Od początku wojny dwóch Żydów zostało odzna

czonych Krzyżem Virtuti Militari,a 26-ciu - otrzymało inne odznaczenia.

Minister USA Stettinius odbył dzisiaj konferencję z prez.Beneszem,po zakończeniu rozmów z premierem Mikołajczykiem. Obrady - dotyczyły sporu polsko-sowieckiego.

W niedzielę prez.Raczkiewicz przyjął - na dłuższej audjencji przedstawicieli walki podziemnej,przybyłych ostatnio z kraju.

Amer.generał Herbert przybył na inspekcję oddziałów polskich we Włoszech,a w czasie defilady,którą odbierał z gen.Andersem, ludność włoska gorąco manifestowała swe sympatie dla żołnierzy polskich. Następnie gen. Herbert udał się na wysunięty odcinek frontu polskiego,gdzie miał możność oglądania - wdarcia się polskich oddziałów w pozycje - niemieckie.

Moskwa doniosła,iż przybył tam inż.Władysław Skuczewski,profesor Akademii Górniczej w Krakowie. Dostał on kierownicze stanowisko w Związku Patriotów Polskich.

W Londynie zmarł członek Rady Narodowej Tadeusz Kiełpiński. Pogrzeb odbędzie - się na koszt państwa.

## ROZNE WIADOMOSCI.

- Jak już donosiliśmy od czwartku od — północy rząd angielski zabronił wszelkiego wyjazdu z W.Brytanii. Anglia została więc - praktycznie odcięta od świata. Równocześnie wyszło nowe rozporządzenie,ograniczające - ruch cywilny. Od czwartku kolejami będzie - wolno jeździć tylko w bardzo ważnych wypadkach lub sprawach państwowych.

- Brytyjski minister skarbu John Anderson złożył w Izbie Gmin preliminarz budżetu wojennego na rok 1944. Nieprzewiduje on żadnych dodatkowych podatków,50% ogólnych wydatków pokryją podatki,które wynoszą przeszło 3 miliony funtów. Pozostaje w mocy — opodatkowanie 10 szylingów od funta i 100 - procent od nadzwyczajnych dochodów. W ubiegłym roku dochód z podatków był o miliard - większy niż przewidywał budżet. Wzrosły również oszczędności i dochód prywatny, a — zmniejszyły się koszty spożycia. W czasie - przemówienia poruszył minister sprawę znaczenia finansowego Anglii w czasie wojny i wiele mówił o projektach na okres powojenny.

- Angielski komitet wykonawczy Partii - Pracy ogłosił swój program polityki zagranicznej. Przewiduje on m.i.zupełne rozbrojenie Niemiec i Japonii na czas nieograniczony,ich okupację wojskową na długi okres czasu,a zgodnie z żądaniami rosyjskimi pracę członków gestapo,policji,SS i partii nad odbudową zniszczonych terenów.

- Odpowiedź Szwecji na notę rządu amerykańskiego wywołała w USA duże niezadowolenie. Hull oświadczył,że sprawa zaprzestania dostaw łożysk kulkowych ze Szwecji dla Niemiec jest sprawą pierwszorzędnej wagi dla - toczącej się wojny i że odmowę Szwecji uważa za niewystarczającą. Wczoraj rząd brytyjski ogłosił deklarację,w której popiera i - przyłącza się do stanowiska USA. Rosja wystosowała również notę do Szwecji,żądając - zaprzestania dostaw do Niemiec. Odnośnie - Turcji min.Eden oświadczył,że stanowisko i odpowiedź rządu tureckiego jest naprawdę - przyjazna dla aliantów.

- Ze Szwecji donoszą,że w rej.Stockholmu odbyły się największe z dotychczasowych manewry wojenne,mające za zadanie przeszkodzenie nieprzyjacielskiej inwazji.

- Rząd turecki zabronił dwom rumuńskim - transportowcom opuszczenia portu w którym - są internowane,dowiedziawszy się,że mają - one służyć do ewakuacji Sebastopola.

- Hiszpania ogłosiła,że ochotniczy legion został wycofany całkowicie z frontu - wschodniego.

- "Times" wyraża nadzieję,że wymiana poglądów Anglii i Ameryki odnośnie Francji - doprowadzi do należytego układu stosunków - z Algierem.

- W sobotę kierownictwo marynarki greckiej uśmierzyło bunt na trzech statkach — greckich w jednym z portów Bliskiego Wschodu. Bunt miał podłoże polityczne.

- W ostatnim tygodniu marynarka angielska dostała sześć nowych okrętów liniowych. Szybką budowę okrętów zawdzięcza się temu,- że części są budowane w 47 stanach,a później dopiero montowane.

- Radio Vichy doniosło,że zaaresztowano bliskich przyjaciół gen.Catroux oraz przywódców francuskiego ruchu oporu. Jest to - odwetowe zarządzenie Lavala za wyroki sądowe w Algierze na urzędnikach i wojskowych — współpracujących z rządem Vichy. Francuska Rada Narodowa oporu wezwała robotników do - jednogodzinnego strejku w dn.1.maja.

- W Danii wojska niemieckie otrzymały - rozkaz ostrego pogotowia. Na ulicach miast patrolują czołgi i samochody pancerne.

- Moskwa wystosowała nowe ostrzeżenie do Finlandii,żeby zaprzestała udzielać jakiejkolwiek pomocy Niemcom.

NA FUNDUSZ PRASY : Baca-120,Dąb-50,Dąbrowa-100,Podkowa-50,K.K.K.-100,zł.
NA WIEZNIOW I RODZINY : Baca-30 zł.
Na fund.Gen.SIKORSKIEGO : Baca-20 zł.

-.-.-.-.-.-

## NIEMIECKA GOSPODARKA ZIEMNIAKAMI.

Ogólny kontyngent ziemniaczany w G.G. ustalony został w wysokości ponad 2 miliony ton. Z tego 50% przypada na miasta,25% tj. 500.000 ton przerobił przemysł w 500 gorzelniach,rozrzuconych na całym terenie G.G., a 13% tj.270.000 ton zabrała ludność niemiecka wojsko i policja. W tych warunkach ludność polska otrzymała tylko śmieszne przydziały. Tak n.p.według ostatniego rozdzielnika przydziału kartofli na rok 1943/44 przeciętna wysokość dla polskiej ludności Warszawy wyniosła 52 kg.na osobę,podczas gdy dla Niemców 684 kg.na osobę czyli 12 razy więcej niż ludność polska. Handel en gros ziemniakami przeznaczonymi dla ludności polskiej pozostaje oczywiście w rękach niemieckich,na czym Niemcy robią kolosalne interesy. O ile bowiem nieliczne przydziały na kartki kosztowały 16 zł.za 100 kg.,to w pasku uprawianym przez Niemców cena dochodziła do 150 zł. i wyżej. A producent otrzymywał za 100 kg. 6 - 8 zł. Grosiści niemieccy,którzy zresztą nie umieją się obchodzić z magazynowaniem ziemniaków,z chęci osiągnięcia większego zysku na wiosnę zgnoili mnóstwo ziemniaków,tak że "Deutsche Wirtschaft" stała się już przysłowiową.

## OZNAKI BLISKIEGO FRONTU.

W związku ze zbliżaniem się frontu następują duże zmiany w terenach na wschód od Wisły i Sanu. Tak n.p.w Przemyślu stłumione dotychczas życie żywiołu polskiego staje się cokolwiek lżejsze zwłaszcza,że nawet policja niemiecka postępuje łagodniej i bardziej wyrozumiale. Wśród Ukraińców a zwłaszcza inteligencji widać strach przed bolszewikami. W mieście widzi się masy wojska jadącego na wschód,przeważnie piechoty. Materiał żołnierski lichy,apatyczny,jest to rezerwa o małej wartości bojowej. O wiele gorszy obraz przedstawiają wojska wycofywane z frontu. Jarosław wygląda jak obóz wojskowy. Wszystkie szkoły zamknięte,nawet ukraińskie gimnazjum,cieszące się wyjątkową przychylnością okupanta. Gestapo i policja niemiecka dokonują licznych aresztowań zwłaszcza wśród młodzieży. Lublin jest pod znakiem pełnej ewakuacji. Urzędy i Niemcy opuścili miasto w szybkim tempie,usuwa się wartościowe materiały,nawet tekstylia. Skompromitowane czynniki na gwałt opuszczają miasto. Ewakuacja Puław jest w pełnym toku. Instytut puławski przenosi się do Skierniewic,materiał hodowlany przewieziono do Czernichowa. Gorączka ewakuacyjna zaczyna ogarniać już także Radom.

## WIADOMOSCI RADIOWE.

W czwartek ub.tygodnia rozpoczęły się w Izbie Gmin debaty nad zagadnieniami dominiów,w związku z mającą się niebawem odbyć pierwszą w tej wojnie konferencją premierów dominialnych. Minister handlu oświadczył,że nie jest przewidziane zerwanie z systemem preferencji w obrotach handlu wewnątrz imperium. Korespondent parlamentarny radia brytyjskiego podkreśla kilka charakterystycznych objawów. Pierwszy z nich to wielki udział posłów socjalistycznych,podczas gdy dotychczas partia pracy nie ujawniała większego zainteresowania sprawami imperialnymi. Poseł socjalistyczny Shinwell podkreślił,że w połowie dominiów rządzą socjaliści,mianowicie w Nowej Zelandii i Australii,a także w Kanadzie wzrastają ich wpływy. Zarówno jeden z młodych socjalistów,który powrócił z Kanady, jak konserwatysta - który powrócił z Afryki zachodniej - podkreślili konieczność uprzywilejowania we wzajemnych obrotach przypominając,że imperium brytyjskie jest największym rynkiem światowym. Pojęcie imperium traci to drażniące dla niektórych znaczenie. Wszyscy zastrzegają się jednak przeciw izolacjonizmowi i podkreślają konieczność dobrych stosunków z innymi narodami zwłaszcza Rosją,USA i Chinami. Na marginesie debat "Times" zaznacza,że żadna grupa narodów nie może wnieść lepszego wkładu w system bezpieczeństwa zbiorowego, niż imperium brytyjskie. W drugi dzień obrad w czasie dyskusji na temat wspólnoty brytyjskiego imperium,zabrał głos premier Churchill i powiedział : "Wielka Brytania z tytułu swego położenia geograficznego bierze czynny udział w życiu Europy,wypowiedziała wojnę Niemcom,kiedy zaatakowali Polskę,której W.Brytania zagwarantowała obronę. Wówczas we wszystkich krajach imperium z wyjątkiem jednego pożałowania godnego wypadku,podniosły się głosy podobne i jednomyślne trwające niezachwianie do dziś. Żadne rozczarowania wojenne nie nadwyrężyły jedności imperium. Wspólnota brytyjskiego imperium jest silna,powiewa nad nami nasz stary sztandar. Jakiż cud sprowadza tych ludzi,którzy przebywają tysiące mil,by dostać się w szeregi armii brytyjskiej ? Sprowadza ich poczucie jedności związku,który stał się unią mocy i dał wolność. Zjednoczenie imperium jest realne i trwałe i nie mamy powodów zastanawiać się,w jaki sposób je wzmocnić,by stało się jeszcze silniejsze. Zagadnienie jakie teraz pozostaje jest innego rodzaju : jak wy-

korzystać ten silny związek. Po wojnie powinny odbywać się jaknajczęściej wspólne konferencje przedstawicieli wszystkich dominiów i kolonii. Naszym życzeniem jest by nie zabrakło na nich i przedstawicieli Indyj. Niektórzy przypuszczają,że będą musiały zaistnieć sprzeczności pomiędzy federacją narodów świata a interesami gospodarczymi Andyj. Osobiście jestem innego zdania. Nigdy sobie nie wyobrażałem,aby nasz związek z USA przeszkadzał związkowi z Rosją. Nie wydaje mi się,abyśmy musieli wybierać. Potrafimy z tych związków wyciągnąć odwagę, bohaterstwo,poświęcenie i cierpliwość dla wspólnych międzynarodowych korzyści. Często stosujemy do Anglii powiedzenie "w domu naszego ojca dużo jest pokoi". W przyszłym świecie znajdzie się miejsce na wszystkie związki między narodami. Osobiście jestem zdania,że powinno się prowadzić ożywione dyskusje o przyszłym ustroju gospodarczym. Trzeba przygotować żywą wymianę towarów, trzeba dążyć do podniesienia stopy życiowej, bez czego niema mowy o powiększeniu pojemności rynku zbytu,bez którego marzenie o dobrobycie ogólnoludzkim jest nierealne."

Na otwarcie międzynarodowej organizacji pracy w Filadelfii prezydent Roosevelt wysłał depeszę,w której podkreślił,że celem konferencji jest przygotowanie właściwego ekonomicznego i społecznego poziomu życia dla przyszłego świata,zorganizowanego na zasadach uczciwości. Konferencja wybrała na przewodniczącego jednogłośnie przedstawiciela Nowej Zelandii i zarazem jej wicepremiera Waltera Nasch,oddając w ten sposób hołd pionierskiej działalności Nowej Zelandii w dziedzinie postępu społecznego. Jak wiadomo w skład organizacji wchodzą trzy organizmy mianowicie : 1/konferencja złożona z przedstawicieli rządów,związków robotniczych i przedsiębiorców,zbierająca się corocznie i wydające decydujące uchwały. 2/Komitet wykonawczy,pełniący zadania administracyjne. 3/Międzynarodowe biuro pracy , tworzące sztab stałych urzędników. - Program obecnych narad obejmuje szereg spraw zasadniczych m.i.zapewnienie po ukończeniu wojny pełnego zatrudnienia,przeprowadzenie demobilizacji,repatriację robotników pracujących przymusowo w Niemczech,ubezpieczenia społeczne oraz kartę uprawnień dla narodów kolonialnych. Program pozostaje w łączności z piątym punktem Karty Atlantyckiej,przewidującym poprawę warunków pracy. Przewodniczącymi grup rządowej i robotniczej zostali przedstawiciele Anglii. Jeden z mowców podkreślił,że zespół posiada jedną lukę,mianowicie nieobecność Rosji sowieckiej. Należy sądzić,że Rosja powróci do międzynarodowej organizacji pracy. Jak wiadomo Rosja została po napadzie na Finlandię w roku 1939 wykluczona z Ligi Narodów i w związku z tym wycofała się z organizacji,aczkolwiek udział w niej nie jest ograniczony do członków Ligi Narodów.

W wywiadzie udzielonym dziennikarzom gen.de Gaulle oświadczył,że nigdy jeszcze dotychczas armia francuska zarówno poza granicami kraju jak i wewnątrz Francji nie wyczekiwała z taką niecierpliwością godziny walki. Naród francuski pokłada pełne zaufanie w dowódcach alianckich,a więc zarówno w gen.Eisenhowerze,głównodowodzącym na zachodzie,jak i w gen.Wilsonie,głównodowodzącym na Bliskim Wschodzie. Gen.Giraud ustąpił,ponieważ obecnie niema miejsca na stanowisko głównodowodzącego francuskich sił zbrojnych,wobec podziału naczelnego dowództwa między generałami Wilsonem i Eisenhowerem. Gen.Giraud będzie jednak pierwszym, który wkroczy do oswobodzonej Lotaryngii. Gen.de Gaulle zaznaczył,że naród francuski nigdy nie zgodzi się na jakąkolwiek dyktaturą bez względu na to,czy sprawowałby ją Francuz czy też cudzoziemiec. Pogłoski na temat dyktatury są równie śmieszne,jak plotki jakoby gen.de Gaulle był narzędziem w rękach Anglików,czy też komunistów. Na pytanie w sprawie stosunków z Włochami gen. odpowiedział,że Francja przywiązuje do nich wielką wagę,gdyż łączą ją z Włochami więzy sąsiedztwa,krwi i tradycji. Z wczorajszym rządem Badoglio Francja nie utrzymywała żadnych stosunków. Z Sowietami łączy Francję sojusz naturalny,gdyż oba kraje prowadzą wspólną walkę,aczkolwiek nie istnieje sojusz formalny.

W Waszyngtonie ujawniono dalsze fakty wykazujące,że Japończycy jeszcze w roku 1929 przygotowywali się do wojny. Pakt Kelloga został podpisany wyłącznie w imieniu cesarza i rząd japoński starannie unikał zaangażowania w tych zobowiązaniach narodu japońskiego przez jakikolwiek udział jego przedstawicielstwa parlamentarnego. Gdy flota amerykańska pragnęła złożyć wizytę japońskiej,odmówiono zgody pod pozorem,że odwiedziny przestraszyłyby tubylców.

Z Waszyngtonu donoszą,że bombowce amerykańskie będą obecnie zaopatrzone w nowo wynaleziony materiał wybuchowy,trzykrotnie silniejszy od wszystkich dotychczas znanych.

NA FUNDUSZ PRASY : Grupa Mścicieli-1oo,Bezpartyjny-2o,Szyba-2o,Żandarm-2o,Rekuć-2o, Rawicz-2o,Piano-2o,Gołąb-2o,Rawicz-2o zł. - Sprostowanie: zamiast Turek-1oo,Jeleń-1oo , powtórnie : Guzik-5o,07-5o,Mogiła-15,Pancernik-25,Michał-25,Niko-1oo zł.

NA WIEZNIOW I RODZINY - Nemo-3o,Thanatos i Obcy-1oo zł.